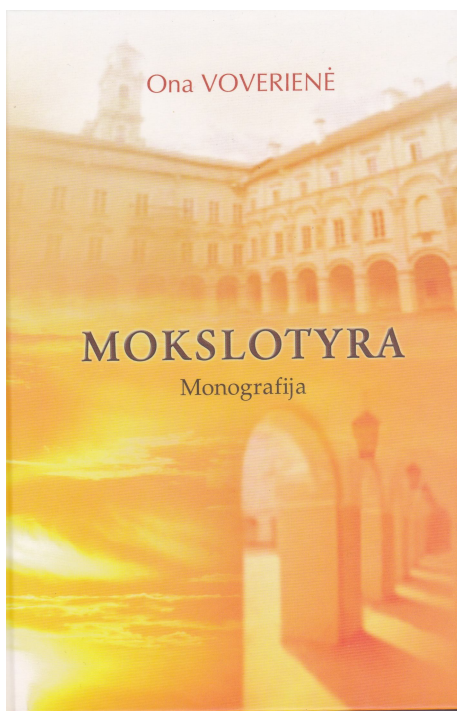

MOKSLOTYROS KELIAS Į LIETUVĄ – NAUJA PROF. ONOS VOVERIENĖS KNYGA „MOKSLOTYRA“*

Birutė Railienė

*Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka,
Vilnius, Lietuva*

* **Voverienė O.** Mokslotyra : monografija – Vilnius : Diemedis, 2013, 360 p., iliustr. – ISBN 978-9986-23-178-3

Ar atrasime šiomis dienomis mokslininką, kuris nesidomėtų citavimo moksle klausimu, Lietuvos mokslo rodikliais pasaulio kontekste? O buvo laikai, kai dažniausiai užduodami šios srities klausimai bibliotekose buvo apie mokslinių žurnalų citavimo rodiklius arba į kuriuos žurnalus „verta“ siųsti publikacijas, norint užsitikrinti pakankamą atestacijos balų skaičių. Neabejojame, kad atviroji prieiga prie mokslinės veiklos rezultatų savo ruožtu atveria naujas mokslinės komunikacijos galimybes, mūsų šalies mokslo rezultatai nenusileidžia kitų šalių pasiekimams. Tačiau tokius teiginius patvirtinančių formaliųjų kriterijų koreliacija ir kontekstas – jau kito straipsnio tema.

Profesorės Onos Voverienės knygoje apie mokslotyrą išsamiai aprėptas mokslytinės veiklos atsiradimas pasaulyje, daugiau dėmesio skirta Rytų Europos ir Lietuvos patirčiai. Ši knyga – apie veiklą, kuri Lietuvoje turėjo „užtaiso“ nenusileisti pasaulinei praktikai. Deja, idėja pralenkė laiką beveik trimis dešimtmečiais. Perskaitę knygą sužinosime, kiek aistrų kėlė didžiosios mokslytos kelias į mūsų mažos Lietuvos mokslą.

Tiesa, jauniems skaitytojams norėtume pasakyti, kad mokslytos knygos lietuvių kalba pasirodė dar penktajame dešimtmetyje – iš rusų kalbos versta I. Adabaševio „Žmonijos laimei“ (1959) apie mokslo ir technikos laimėjimus pasaulyje ir jo perspektyvas. Knyga buvo parašyta lengvu stiliumi, akino jaunimą siekti mokslo aukštumų technikoje ir technologijoje – tuo metu šios kryptys buvo net nelaikomos mokslu, o tik inžinerijos kryptimis. Panašaus pobūdžio buvo ir K. Berkovos knyga, taip pat versta iš rusų kalbos, „Mokslo didvyriai ir kankiniai“ (1960). Knyga iki šiol neprarado aktualumo, mielai šluostome nuo jos užmaršties dulkes ir rekomenduojame talentingam jaunimui, dar besimokančiam gimnazijose ir svajojančiam rinktis mokslininkų kelią.

Skaitytojų dėmesiui teikiame monografijoje skelbtą įžanginį straipsnį.

Lietuvos mokslotyros puoselėtoja ir kūrėja

Pasitinkant prof. Onos Voverienės monografiją *Mokslotyra*

Dr. Birutė Railienė

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka

Išravėkite piktžoles, ir tada jūsų darželiuose rūtos sužaliuos.

Vincenta Lozoraitienė

Ženklas, kad visuomenė pripažino reiškinio egzistavimą – sąvokos atsiradimas visuotinėje enciklopedijoje. Mokslotyra (tiesa, tada ji buvo pavadinta „Mokslatyra“) *Lietuviškojoje tarybinėje enciklopedijoje* (1981) buvo apibrėžta taip: „Mokslatyra – mokslo šaka, tirianti mokslo funkcionavimo ir raidos dėsningumus; mokslinės veiklos struktūrą ir dinamiką; mokslo sąveiką su kitomis socialinėmis institucijomis ir materialiniu bei dvasiniu visuomenės gyvenimu“ (*Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 1981, T. 7). Beveik po trijų dešimtmečių Lietuvos visuomenei buvo pateiktas žymiai platesnis mokslotyros apibrėžimas: „Mokslotyra – disciplina, nagrinėjanti mokslo, kaip žinių sistemos, plėtros ir funkcionavimo ypatumus, mokslo organizavimą ir valdymą, mokslo kolektyvų ir institucijų veiklą, jų sąveiką su kitais socialiniais institutais“ (*Visuotinė lietuvių enciklopedija*, 2009, T. 15). Šiuolaikinė mokslotyra neatsiejama nuo mokslo istorijos, mokslo filosofijos, mokslo sociologijos. Ji analizuoja įvairius mokslinės veiklos aspektus – komunikacinius ir informacinius mokslo procesus, mokslinių institucijų veiklą, mokslininkų bendruomenių šalies ir globaliu mastu raidą, mokslinės veiklos rezultatų vertinimo poreikį ir galimybes.

Atsivertus prof. habil. dr. Onos Voverienės *Mokslotyra* prieš akis rikiuojasi svarbiausi mokslo organizavimo ir valdymo faktai, kuriuos kiekvienas, besidomintis mokslu, turėtų žinoti. Aprašyti patys pirmieji bandymai tyrinėti mokslą nuo XVIII a., mokslotyros raida iki 2000 metų. Chronologiniuose rėmuose atskirai aprašyta mokslotyrynė veikla Rytų ir Vakarų Europoje – akcentuota Suomijos, Vokietijos, Rusijos, Vengrijos patirtis. Lietuvos mokslotyrinei praktikai skirta didelė dalis straipsnių, juose rasime pačius aktualesnius mokslo politikos, akademinės veiklos kritinius akcentus, mokslinės veiklos vertinimo rodiklių taikymo istoriją.

Lietuvoje susidomėjimą mokslotyra galėtume sieti su Džono Desmond Bernalo monografija *Socialinė mokslo funkcija* (*The Social Function of Science*, 1939), kurios rusiškas vertimas pasirodė 1965 m. Jau kitais metais ir Lietuvos mokslininkai galėjo perskaityti rusų kalba Genadijaus Dobrovo *Mokslą apie mokslą* (*Наука о науке*, 1966), JAV mokslotyryninko Dereko de Sola Praiso studijos *Mažas mokslas, didelis mokslas* (*Little Science, Big Science*, 1963) rusišką vertimą (*Малая наука, большая наука*, 1966). Tačiau, kaip rašo autorė, „didžiausią susidomėjimą, tikrą revoliuciją ir jausmų audrą Lietuvos mokslininkų bendruomenėje sukėlė Vasilijaus Nalimovo ir Zojos Mul-

čenko 1969 metais pasirodžiusi monografija *Mokslometrija*“ (*Наукометрия, 1969*). Ši knyga tapo ypač paklausi, spaudoje pasipylė recenzijos, atsiliepimai...

Mokslotyros kelią iliustruodama ne tik faktografinė, bet ir bibliografinė medžiaga autorė atskleidžia istorinių įvykių kontekstą per asmeninį patyrimą – ji pati buvo daugelio mokslo organizavimo Lietuvoje liudininkė, į mokslotyros kelią pasuko pačioje savo mokslinės veikos pradžioje.

Baigusi Vilniaus universitetą (1968), Leningrado (dabar – Sankt Peterburgo) valstybiniame kultūros institute apgynusi daktaro (tuo metu – pedagogikos mokslų kandidato) disertaciją *Bibliografinių nuorodų statistinės analizės metodo taikymas, vertinant mokslo darbų informacinio aprūpinimo efektyvumą* (1979), Ona Voverienė rimtai susidomėjo moksline komunikacija. Mokslinių interesų kryptis – informacinio darbo efektyvumas – buvo mažai tyrinėta Lietuvoje. Informatikos koncepcija tik kūrėsi, visu pajėgumu pradėjo dirbti Lietuvos mokslinės techninės informacijos ir techninės ekonominės analizės mokslinio tyrimo institutas (LIMTI, įkurtas 1970 m.), Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Bibliotekininkystės katedra, nuo 1968 m. pavadinta Bibliotekininkystės ir mokslinės informacijos katedra, 1973 m. pradėjo veikti savarankiška Mokslinės informacijos katedra. Jos vedėjas profesorius Levas Vladimirovas, gerai žinomas ne tik bibliotekininkams, bet ir visiems platesnės erudicijos žmonėms, pakvietė mokslinės informacijos specialistę ir entuziastę skaityti informatikos pagrindų kursą kelių fakultetų studentams.

1980 m. O. Voverienė pradėjo dirbti VU Istorijos fakulteto Mokslinės informacijos katedroje vyresniąja dėstytoja, 1985 m. tapo docente, 1995 m. buvo paskirta Komunikacijos fakulteto Informacijos sistemų katedros profesore, 1996 m. laimėjo konkursą profesorės pareigoms užimti. 1998 m. jai suteiktas profesorės vardas. Vilniaus universitete profesorė dirbo iki 2000 metų.

1982 m. buvo publikuota pirmoji programa bibliotekininkystės ir bibliografijos studentams, Informatikos, bibliotekininkystės ir bibliografijos pagrindų programa. Vėliau išleista *Informatikos teorija ir metodologija* (1985). Tais pačiais metais parengusi dar kelias programas studentams O. Voverienė ne tik skaitė paskaitas, bet ir kartu su profesoriumi Levu Vladimirovu organizavo Informatikos būrelio veiklą, jo nariai studentai skaitė pranešimus Studentų mokslinės draugijos (SMD) konferencijose, vyko į informatikų stovyklas, konferencijas kitose šalyse, skelbė straipsnius spaudoje. Ne kartą jaunųjų informatikų darbai buvo apdovanoti studentų mokslinių darbų konkursuose.

Nuo 1986 m. O. Voverienės ir jos studentų moksliniai tyrimai pasipildė dar viena tema – mokslinių mokyklų Lietuvoje analize. Studentai mielai ėmėsi didžiulių laiko sąnaudų ir kruopštumo reikalaujančių temų – analizavo apgintų disertacijų srautus, publikacijų citavimo indeksą (*Science Citation Index*), įvairių mokslo šakų publikacijų srautus, rengė mokslininkų personalines bibliografijos rodykles. Buvo identifikuotos fizikos, matematikos, chemijos, technikos, ekonomikos mokslinės mokyklos Lietuvoje. Neutrūko ir probleminių temų, kuriose studentai analizavo mokslo vertinimo kriterijus, mokslininkų bendradarbiavimo ir komunikacijos aspektus, moterų klausimą Lietuvoje ir pan. Naujasis mokslinės informacijos sistemos žinias studentams O. Voverienė apibendrino studijų programoje *Mokslinės techninės informacijos sistemos* (1987).

1990 m. buvo išleistos knygos *Mokslotyrynės minties raida Lietuvoje 1969–1989 metais* (su I. Dagyte) ir *Informatikos metodologija*, publikacijų apie informatikos teoriją ir praktiką skaičius gerokai viršijo šimtą. 1971–1991 m. mokslinę produkciją O. Voverienė apibendrino ir 1992 m. Maskvos valstybiniame kultūros institute apgynė pedagogikos mokslų disertaciją *Informatikos teorija – bibliotekininkų ir bibliografų ruošimo metodologinis pagrindas*. 1994 m. pedagogikos mokslų daktaro laipsnis nostrifikuotas Lietuvoje, suteikiant O. Voverienei socialinių mokslų habilituotos daktarės laipsnį.

Prof. O. Voverienės pranešimai tarptautinėse mokslometrijos, bibliometrijos ir informetrijos konferencijose užsienio kolegų buvo sutinkami su dideliu susidomėjimu. Profesorė susipažino ir asmeniškai bendravo su Judžinu Garfildu, sukūrusiu mokslo visuomenei gerai žinomą citavimo rodyklę (*Science Citation Index*, dabar – *Thomson Reuters*). Profesorės paskaitos buvo gausiai lankomos, studentai noriai rinkosi rašyti jos vadovaujamus kursinius, diplominius darbus. Mokslotyros tema populiarėjo, 1991 m. buvo įkurta Lietuvos mokslotyryninkų draugija (LMD), kurios vadovu buvo išrinktas prof. habil. dr. Romualdas Broniukaitis (1937–2003). Svarbiausi draugijos tikslai – padėti Lietuvos mokslo bei mokymo įstaigoms ir jų darbuotojams spręsti mokslinės veiklos organizavimo, mokslo valdymo, planavimo, prognozavimo, mokslinio potencialo optimizavimo ir kitus klausimus. Buvo tikėtasi įgyvendinti buvusio Lietuvos mokslų akademijos prezidento akad. Juozo Matulio siekį įkurti Mokslotyros institutą arba bent skyrių, o Vilniaus universitete – Mokslotyros katedrą. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete 1995 m. buvo įkurtas Mokslotyros centras (MC, vad. R. Broniukaitis), siekęs bendradarbiauti su mokslo ir pramonės organizacijomis, aktyviai dalyvauti identifikuojant prioritetines mokslo kryptis, kurti mokslo raidos koncepciją.

Jau 1996 m. MC surengė konferenciją *Mažos valstybės mokslas*, kurioje prof. O. Voverienė skaitė pranešimą *Lietuvos mokslo prioritetai pasaulyje pagal „Science Citation Index“*. Nuo 1998 m. MC pradėjo leisti Vilniaus universiteto mokslo darbų serijoje periodinį leidinį *Mokslotyra*. Redaktorių kolegijoje buvo R. Broniukaitis, S. Biziulevičius, M. Bonicas (Vokietija), I. Dagtė, G. Gordukalova (Rusija), A. Jakimavičius, A. Liekis, H. Martinson (Estija), B. Railienė. Atsakingą sekretore buvo išrinkta prof. O. Voverienė, jos rūpesčiu buvo kaupiama ir redaguojama straipsnių medžiaga. Per trejus metus *Mokslotyroje* buvo paskelbta 48 straipsniai, 7 informacijos ir kronikos, aprašyta 12 jubiliejų. Straipsniai buvo skelbti lietuvių, anglų, rusų kalbomis. 2000 m. išėjo paskutinis, šeštasis, *Mokslotyros* numeris. Finansavimo nebepakako, o iš Vilniaus universiteto pasitraukus profesorei, leidybinis darbas nutrūko. MC gyvavimo metu Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje buvo surengti du seminarai *Bibliometrijos metodų taikymas mokslinėje veikloje* (1998, 2002), tos pačios bibliotekos darbuotoja G. Sasnauskaitė spaudai parengė profesorės surinktą medžiagą *Ona Voverienė: literatūros rodyklė* (1998).

1975–2000 m. prof. O. Voverienei vadovaujant buvo parengti ir apginti 127 baigiamieji studentų darbai, jai konsultuojant ir vadovaujant buvo apginta N. Šaduikienės disertacija (1989), kelios studentės tęsė studijų metais pradėtus tyrimus ir apgynė daktaro disertacijas: B. Railienė – *Lietuvos chemikų mokslinės mokyklos* (1996), G. Sasnauskaitė – *Lietuvos inžinierių mokslinės mokyklos* (2000). Dalis studentų savo diplominių

darbų temas publikavo Lietuvos arba kitų šalių periodiniuose leidiniuose, kai kurie darbai buvo išleisti atskirai: *Lietuvos TSR mokslų akademijos akademikai ir nariai korespondentai* (J. Jurgaitytė, O. Voverienė, 1990), *Lietuvos chemikų disertacijos, 1947–1989* (B. Railienė, 1991), *Lietuvos bibliotekininkų, bibliografų, knygotyrininkų ir informatikų disertacijos, 1960–1990* (O. Vilkina, 1992), *Algirdas Julius Greimas: mokslinės kūrybos bibliografinė rodyklė, citavimo indeksas, citavimo analizė* (J. Šinkūnaitė, O. Voverienė, 1994), kt.

Studentams, rengusiems rimtus teorinius darbus, prof. O. Voverienės mokykla labai praverė ugdamas mokslinio darbo įgūdžius. Svarbiausią reikalavimą ne kartą pakartodavo visiems savo studentams: „Nenuvertinkite savo tyrimo rezultatų, darbą užbaikite ir publikuokite.“

Kad sukaupti bibliometrinių ir mokslotyrinio darbo rezultatai neišsibarstytų taip ir nesulaukė nei Lietuvos mokslų akademijos, nei Vilniaus universiteto palaikymo, prof. O. Voverienė juos apibendrinė istoriografinėje apybraižoje *Informatikos teorinės minties raida Lietuvoje 1957–1990 metais* (1996) ir pirmojoje mokslotyrų trilogijos dalyje *Bibliometrija* (1999). Jau išėjusi iš darbo Vilniaus universitete autorė savo lėšomis išleido dvi likusias trilogijos dalis: *Lietuvos mokslinės mokyklos 1945–1990* (2002) ir *Žymieji XX amžiaus Lietuvos mokslininkai* (2009).

Pirmojoje knygoje *Bibliometrija* (1999) autorė pristatė Lietuvos mokslotyrų arenon sugrįžtantį anksčiau smerktą bibliometrijos metodą. Bibliometrija – pasaulyje pripažintas tyrimo metodas, naudojantis dokumentų bibliografinių duomenų statistinius duomenis, ypač citatas, neabejotinai tinka analizuojant mokslo istoriją ir vertinant dabartinę mokslo raidos būklę. Knygoje pateikti Lietuvos mokslininkų citavimo 1945–1990 m. duomenys pagal rodyklę *Science Citation Index*: fizikų, chemikų, biologų, medikų, matematikų ir kitų mokslo šakų (geografija, geologija, literatūros mokslai, kalbos mokslai, informatika ir skaičiavimo technika, šiluminė mechanika, vibrotechnika) ir pasaulio lietuvių mokslininkų citavimo duomenys. Atskirai pateikta suvestinė informacija apie Lietuvos mokslininkų citavimą 1991–1995 metais.

Su bendraautorėmis B. Railiene, G. Sasnauskaite (dabar – Miknienė) ir V. Juodėnienė išleistoje antrojoje trilogijos dalyje *Lietuvos mokslinės mokyklos 1945–1990* (2002) plačiai aprašytos bibliometrijos metodu identifikuotos fizikų, biologų, biochemikų, chemikų, technikų, matematikų, medikų mokslinės mokyklos. Taip pat aptartos besiformuojančios socialinės mokslininkų grupės, kurių nariai sieti vadovavimo disertacijai, citavimo ir bendraautorystės komunikaciniais ryšiais. Knygoje aptartos mokslinių mokyklų tyrinėjimų kryptys, mokslinių mokyklų vieta ir reikšmė mokslo istorijoje, jų identifikavimo kriterijai ir metodai.

Pirmų dviejų trilogijos knygų apimtis neleido plačiau pristatyti mokslinių mokyklų kūrėjų, mokslininkų socialinių grupių vadovų biografijų, todėl dauguma jose pristatytų mokslo asmenybių pateko į trečiąją knygą *Žymieji XX amžiaus Lietuvos mokslininkai* (2009) – taip autorės ir buvo sumanyta. Tačiau apsiribojus tokia personalijų atranka, pasak autorės, „būtų tik dar vienas Lietuvos mokslo fragmentas, nepateikiantis bent kiek bendresnio vaizdo apie visą šalies mokslą (...)“. Fizinius, biomedicinos ir technologijos mokslus atspindinti knyga nebūtų išsami, „toks mokslas pasauliui atrodytų šlubas ir be-

jėgis“. Taigi autorė savo ankstesnius tyrinėjimus papildė žymių humanitarų mokslinėmis biografijomis. Knygoje atspindėtos visos Lietuvos mokslo sritys: humanitariniai mokslai – 39 personalijos, atitinkamai socialiniai mokslai – 9, fiziniai mokslai – 23, biomedicinos mokslai – 17 ir technologijos mokslai – 4 personalijos.

Norėtume atkreipti skaitytojų dėmesį į dar vieną nuostatą, tapusią profesorės veiklos modeliu. P. Vincentos Lozoraitienės, Kazimiero ir Stasio Lozoraičių mamos, žodžius „Išravėkite piktžoles, ir tada jūsų darželiuose rūtos sužaliuos“ profesorė ne kartą yra prisiminusi, dažnai priduria: „Tik tada veiks duos rezultatų, jei pirmiausia išrausime piktžoles.“ Pavadinti „piktžolėmis“ galime daug dalykų: įpročių, stereotipų, žmogiškųjų silpnybių... Mokslotyroje rezultatai gaunami analizuojant formaliuosius kriterijus: citavimą, bendraautorystę, komunikacinius ryšius mokslinio kolektyvo viduje. Rezultatų patikimumą lemia bibliografinių duomenų tikslumas, o susidūrus su klaidomis profesorė prabilo apie didžiąją „piktžolę“ – apie mokslininkų neatidumą bibliografini kultūrai. Savo nuogaštavimus dėl mokslinio darbo etikos, literatūros sąrašo patikimumo moksliniuose darbuose profesorė ne kartą kėlė konferencijose, aprašė spaudoje. Kita „piktžolė“, kuri kartina ne tik mokslininkų, bet ir kitų sričių specialistų gyvenimą, – kūrybinės veiklos organizavimo problema. Profesorė rašė apie informacinio aptarnavimo tobulinimo, mokslininkų darbo laiko bei laisvalaikio, kūrybiškumo, informacinių įgūdžių ugdymo problemas.

Profesorė randa laiko ir praktiniam bibliografiniam darbui: *Viktoras Urbonas: bibliografijos rodyklė* (1997), *Akademikas Kazimieras Ragulskis: literatūros rodyklė* (2001). Pastarosios knygos didžioji teksto dalis buvo perspausdinta knygoje *Akademikas Kazimieras Ragulskis ir jo mokslo mokykla* (A. Bubulis, A. Liekis, 2006); parengė kelių žymių mokslotyryninkų bibliografijos rodykles: *Diodoras Šechurinas – mokslinės informacinės veiklos organizatorius, mokslininkas, pedagogas (1925–1992)* (1997), rusų kalba: *Genadij Michailovič Dobrov (Геннадий Михайлович Добров, 1990)*, *Genadij Išikovič Goldgamer (Геннадий Иванович Гольдгаммер, 1991)*, parengė informatikų ir mokslotyryninkų žinyną *Informatikai ir mokslotyryninkai (Информатики и ученые, 1991)*.

Pralenkusi trimis dešimtmečiais šiuo metu Lietuvoje taikomą mokslotyrynę praktiką profesorė Ona Voverienė pateikė Lietuvos mokslui gausybę straipsnių su mokslotyros teorijomis, metodikomis, pasaulinės patirties analize. Prieš penkmetį išleista jos darbų bibliografijos rodyklė gerokai pailgėjo. Šiuo metu išleista daugiau kaip 50 brošiūrų, monografijų, žinynų. Spaudoje paskelbta daugiau kaip 2000 straipsnių. Nuveikta gausybė darbų, plačios visuomeninės veiklos tempų profesorė nelėtina, visada randa gerą žodį, padrašinimą ją užkalbinusiajam, nesibodi pačiomis įvairiausiomis mūsų sergančios visuomenės temomis, puikiai moka suburti žmones bendram darbui. Šioje knygoje skaitytojas ras svarbiausių mokslotyros istorijos etapų pristatymą, sužinos, kiek aistrų kėlė didžiosios mokslotyros kelias į mūsų mažos Lietuvos mokslą.

Summary

SCIENCE ON SCIENCE IN LITHUANIA: INTRODUCING A MONOGRAPH „SCIENTOMETRICS“ BY ONA VOVERIENĖ

Birutė Railienė

Wroblewski Library of the Lithuanian Academy of Sciences, Vilnius, Lithuania

The topic of citation, input by country and other scientometrical indicators are widely discussed by Lithuanian scholars, though academic librarians still recall the questions about impact factors and “which are THE journals” to send the articles to, and so to obtain the required scores for the scientific certification. The scientometrical ideas become more popular in Lithuania when “Social functions of science” (1939) by John Desmond Bernal (1901–1970) in 1965 and one year later – a “Little science. Big science” (1963) by Derek John de Solla Price (1922–1983) were translated to Russian language (they were almost unavailable in the original language for scholars in Soviet Union). These world famous monographs were followed by other monographs in scientometrics by soviet scholars, subject of scientometrics discussed at conferences and journal articles. “Scientometrics” was the first article (1969) published in a popular journal *Mokslas ir technika* by Stasys Poškus. The role of Lithuanian institute of Information science and the board of “Kibernetics” at the Lithuanian Academy of Sciences were outstanding in this field during early 60’ies. Lithuanian scholars were investigating citation impact on science development and information service, information theory, connection between scientometrics and history of science, etc.

The scientific school of scientometricians in Lithuania was raised by Ona Voverienė, a famous professor of Vilnius University. O. Voverienė worked as an information officer at the company of chemical industry, investigated information theory, extended the investigation of scientific communities in Lithuania. The science on science policy, main achievements and personal structure of Lithuanian scholarship were presented in a trilogy: “Bibliomertrija” (Bibliometrics, 1999), “Mokslinės mokyklos Lietuvoje” (Scientific schools in Lithuania, with co-authors, 2002) and “Žymieji 20-jojo amžiaus Lietuvos mokslininkai” (Famous Lithuanian scholars in 20th century, 2009). O. Voverienė encouraged a “Bibliometrical seminar” for problems of information theory and bibliometrical investigations (1999–2001 at the Wrobelwski Library of the Lithuanian Academy of Sciences), though professor’s idea to establish a centre for Scientometrics is still unaccomplished.

The history of scientometrics (the former term „science on science“ is considered as outdated in the scholarly writings in English language, though in some other languages it is still well accepted) from both historical and regional perspective is presented in the latest monograph „Mokslotyra“* (2013) by professor Ona Voverienė. The contents cover development of scientometrics in East Europe and Lithuania, theory and methodology are documented using the literature analysis. The biograms of outstanding scientometricians are presented together with Lithuanian specialist.

Key words: bibliometrical investigations, information theory, scientometrics.

Received 17 August 2013; accepted 20 August 2013

Birutė Railienė

Head of of Information Service Department, Wroblewski Library of the Lithuanian Academy of Sciences, Žygimantų 1, 01102 Vilnius, Lithuania.

E-mail: b.railiene@gmail.com